

23. september 2024

Holdninger til skolemad i Danmark

Indhold

#1: Hvor mange ønsker skolemad?	Side 3
#2: Hvad er god skolemad?	Side 6
#3: Udfordringer med madpakken	Side 9
Datagrundlag og metode	Side 12
Litteratur	Side 14

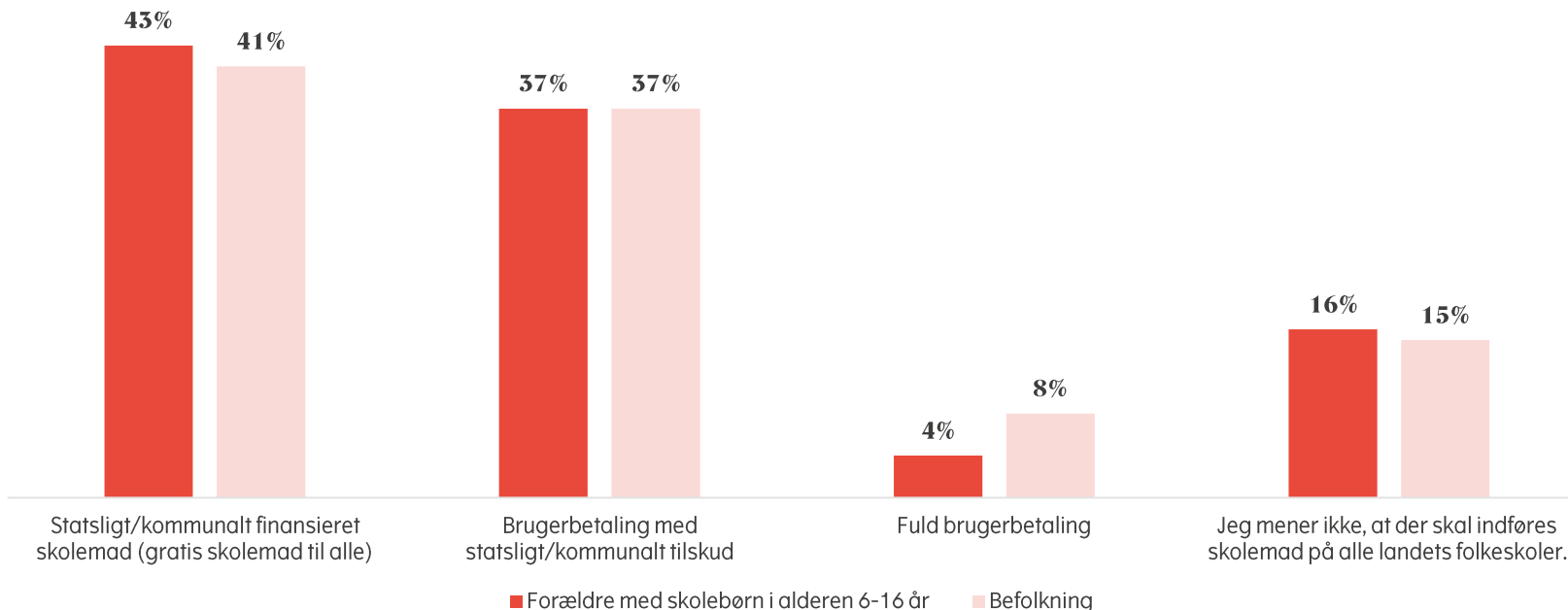
1. Hvor mange ønsker skolemad?

A photograph of a classroom where several students have their hands raised, indicating they want to answer a question. The focus is on the hands in the foreground, with the students' faces and the classroom background blurred. The text '1. Hvor mange ønsker skolemad?' is overlaid on the left side of the image.

Hvor mange ønsker skolemad?

Flertallet af befolkningen støtter op om skolemad

Generelt ses der en stor opbakning til skolemad blandt den voksne befolkning. Blot 15 % af danskerne angiver, at de ikke mener, at der skal indføres skolemad på alle landets folkeskoler uanset finansieringsmodel. Hermed støtter 85 % af danskerne op om skolemad, enten som statsligt/kommunalt finansieret skolemad, brugerbetalt skolemad med tilskud eller skolemad med fuld brugerbetaling (jf. Figur 1).

Kilde: Norstat for Madkulturen 2024.

N(befolkning)=1.000, N(forældre med skolebørn)=202

85 %

af danskerne støtter op om en skolemadsordning på landets folkeskoler.

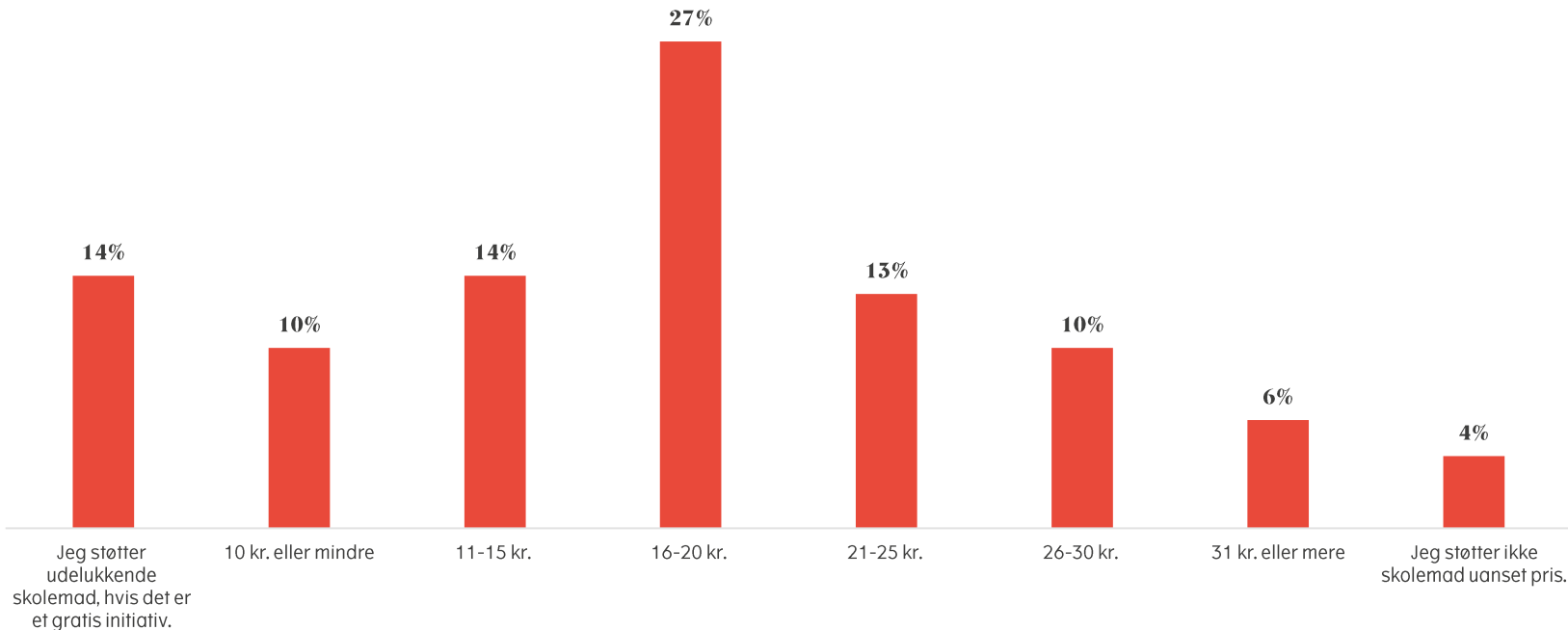
Figur 1

Hvis der skulle indføres skolemad på alle landets folkeskoler, hvilken betalingsmodel ville du da foretrække? Respondenter: Fordelt på hele den danske, voksne befolkning og forældre med børn i skolealderen (6-16 år).

Hvor mange ønsker skolemad?

Skolemad må koste knap 20 kroner

Spørger vi forældre, der har børn i skolealderen (6-16 år), hvad de er villige til at betale for skolemad pr. måltid, angiver godt hver fjerde (27 %) 16-20 kr. pr. måltid. Dertil ses det, at hver syvende (14 %) udelukkende støtter skolemad, hvis det er et gratis initiativ. I den anden ende af skalaen ses forældre, der støtter skolemad uanset prisen (4 %) (jf. Figur 2).

Kilde: Norstat for Madkulturen 2024.

N(befolkning)=1.000, N(forældre med skolebørn)=202

Ca. 19 kr.

er det gennemsnitlige beløb, forældre er villige til at betale for skolemad pr. måltid.

Figur 2

Hvad ville du være villig til at betale for skolemad pr. måltid?

Respondenter, der har børn i skolealderen (6-16 år).

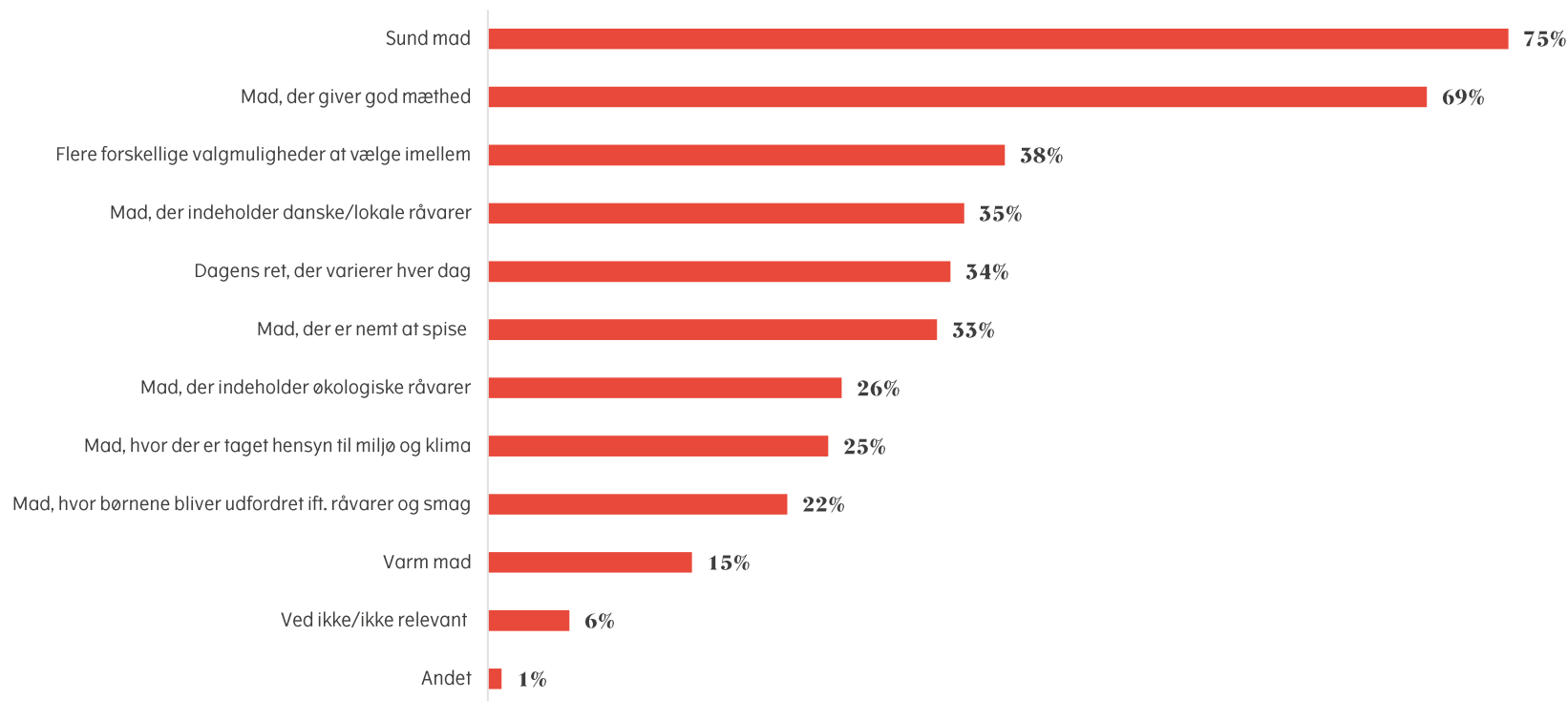
2. Hvad er god skolemad?

Hvad er god skolemad?

God skolemad er sund og mættende

Skolemad er en bred betegnelse og kan indebære forskellige ordninger. Det kan fx være mad, der er lavet på skolen, mad leveret af en ekstern leverandør, madordninger med fokus på høj økologiprocent, brug af lokale råvarer, fokus på stor kulinarisk variation i maden eller en lav salgspris. I denne undersøgelse har vi spurgt både den danske befolkning og specifikt forældre til skoleelever, hvad de mener er god skolemad. På baggrund heraf ses det, at størstedelen af befolkningen mener, at god skolemad er sund mad (75 %) og mad, der mætter (69 %). De resterende forhold vælges af markant færre respondenter. (jf. Figur 3).

3 ud af 4

mener, at skolemad først og fremmest skal være sundt

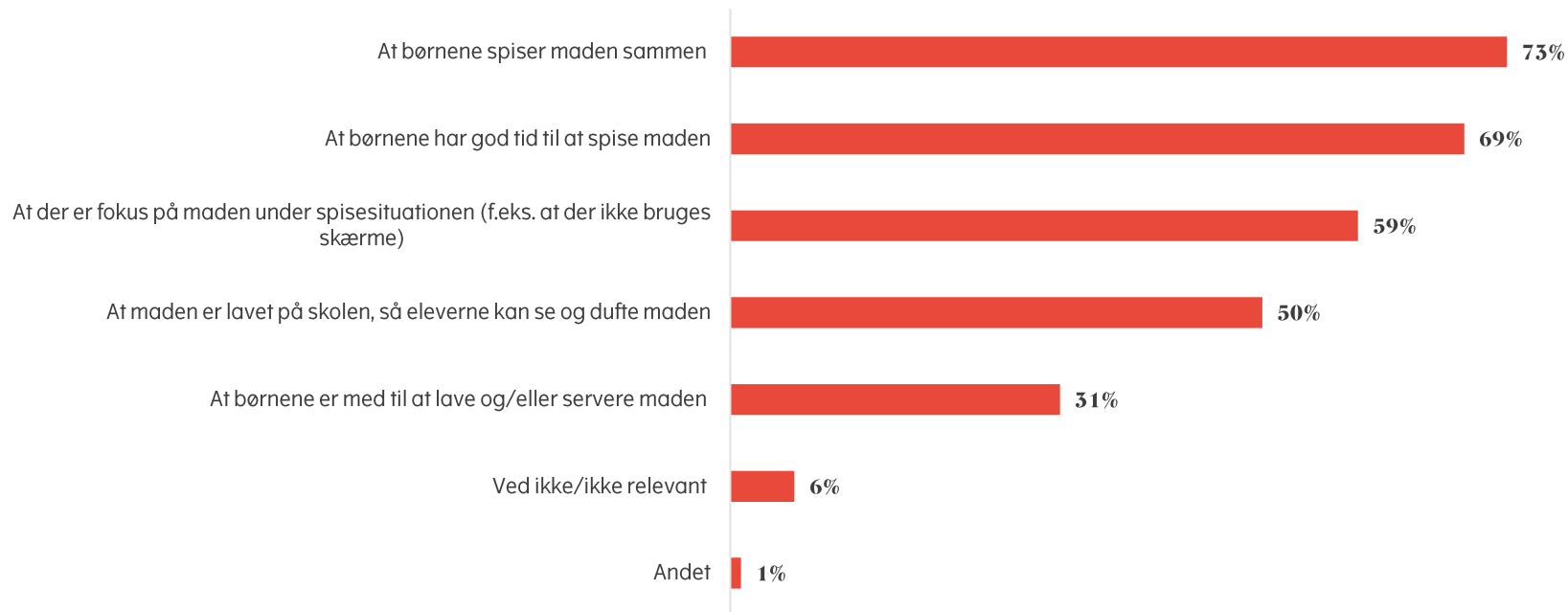
Figur 3

Hvad mener du er god skolemad? Vælg gerne flere svarmuligheder. Med skolemad menes frokost fra en madordning på skolen. Respondenter: Den danske, voksne befolkning

Kilde: Norstat for Madkulturen 2024.
N=1.000.

God tid og samvær er vigtigt for spisepausen

At børnene spiser maden sammen, og at børnene har god tid til at spise maden, fremhæves af flertallet både på befolkningsniveau og blandt forældre med skoleelever, når vi spørger ind til, hvad der er gode rammer for en skolemadsordning. Derudover er det omkring 6 ud af 10 i befolkningen og blandt forældrene, der mener, at fokus på maden under spisesituationen er vigtigt for at skabe gode rammer omkring maden (jf. Figur 5).

Figur 5

Hvad mener du er gode rammer for en skolemadsordning? Vælg gerne flere svarmuligheder.

Respondenter: Den danske, voksne befolkning.

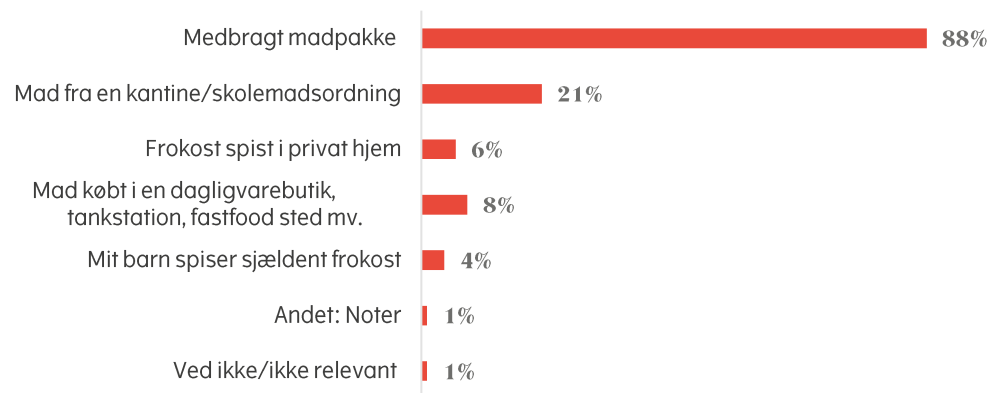
Kilde: Norstat for Madkulturen 2024.
N=1.000.

3. Udfordringer med madpakken

Frokosten består oftest af en medbragt madpakke

Medbragte madpakker er klart det mest normale at give sine børn med til frokost på skoledage. Knap ni ud af ti (88 %) forældre angiver, at deres barn/børn spiser en medbragt madpakke til frokost i løbet af en typisk uge (jf. Figur 7). Dertil ses det, at knap syv ud af ti (67 %) forældre udelukkende giver deres børn madpakker med til frokost i løbet af en typisk skoleuge. At netop madpakken er særlig populær til børn frokost i skolen ses også af tidligere undersøgelser (Landbrug & Fødevarer, 2019).

Figur 7

Hvilke former for frokost spiser dit barn/børn på en typisk skoleuge? Vælg gerne flere svarmuligheder. Respondenter, der har børn i skolealderen (6-16 år).

Kilde: Norstat for Madkulturen 2024. Kun respondenter, der har børn i skolealderen (6-16 år). N=202.

67 %

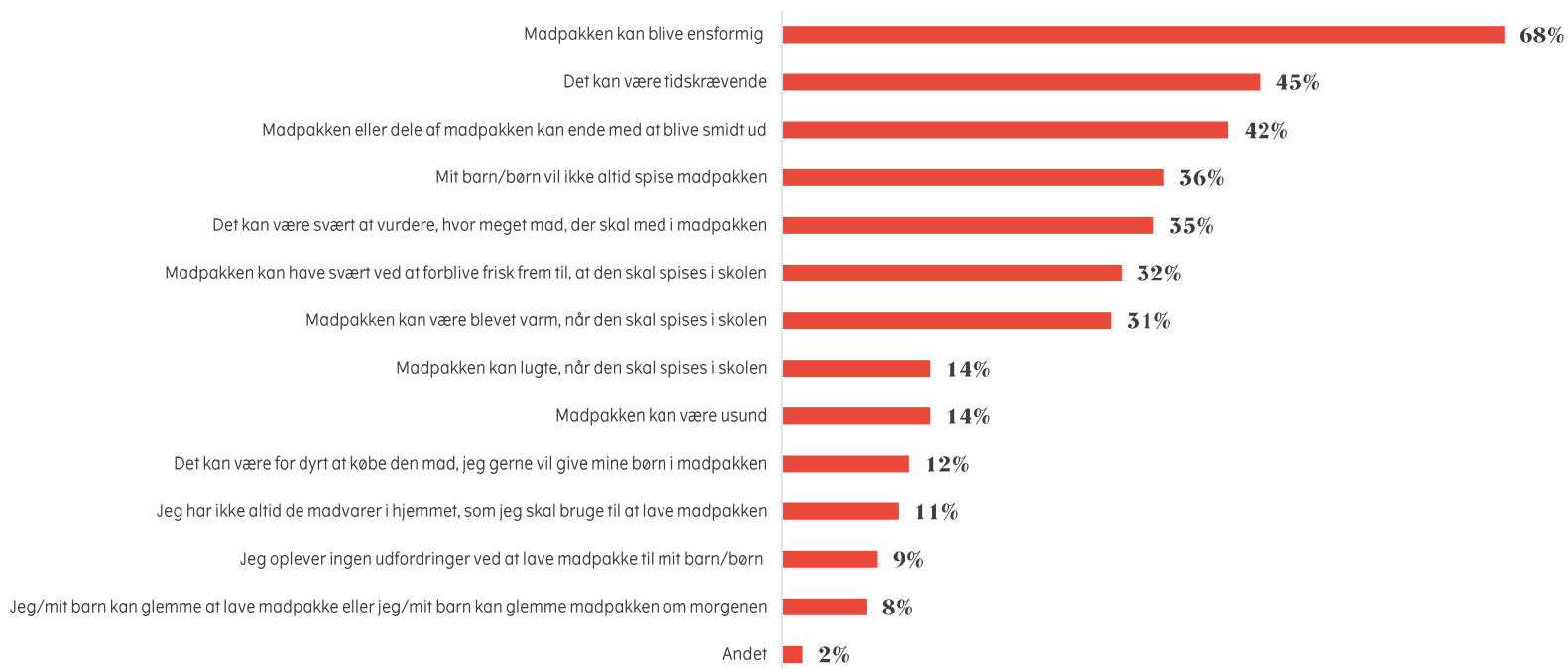
af skolebørnene har udelukkende madpakker med til frokost i løbet af en uge.

6 %

af skolebørnene spiser kun frokost fra en kantine/skolemadsordning i løbet af en uge.

Forældre oplever udfordringer med ensformige og tidskrævende madpakker

Selvom madpakken er den mest udbredte form for frokost blandt skolebørn, oplever forældre udfordringer herved. Særligt er der udfordringer med at skabe variation i maden. Syv ud af ti forældre oplever udfordringer ved, at madpakken kan blive for ensformig (jf. Figur 8). Herudover oplever knap halvdelen af forældrene, at det er tidskrævende at lave madpakker til deres børn.

Figur 8

Hvilke af nedenstående udfordringer oplever du i forbindelse med at lave madpakke til dit barn/børn? Vælg gerne flere svarmuligheder. Respondenter, der har børn i skolealderen (6-16 år).

Kilde: Norstat for Madkulturen 2024. Kun respondenter, der har børn i skolealderen (6-16 år). N=202.

Datagrundlag og metode

Datagrundlag og metode

- Dataindsamlingen er foretaget af Norstat for Madkulturen. Spørgeskemaet er udsendt til Norstats danske forbrugerpanel i perioden 12.-15. februar 2024. Målgruppen for undersøgelse er voksne over 18 år, der er bosat i Danmark.
- Spørgeskemaundersøgelsen er udsendt til et repræsentativt udsnit af den danske, voksne befolkning i forhold til alder, køn, region og uddannelse. Stikprøven er efterfølgende vægtet, så fordelingerne heraf er på niveau med Danmarks Statistiks populationsfordelinger for målgruppen. Data er hermed vejet, så stikprøven er fuld repræsentativ på alder, køn, region og uddannelse.
- Datagrundlaget består af svar fra 1.000 respondenter, hvoraf 202 respondenter har børn i skolealderen (6-16 år), og 798 respondenter ikke har børn i skolealderen.

Litteratur

Andersen, R., Bilotto-Jensen, A., Christensen, T., Andersen, E. W., Ege, M., Thor-sen, A. V., Tetens, I. (2014). Dietary effects of introducing school meals based on the New Nordic Diet – a randomised controlled trial in Danish children. The OPUS School Meal Study. The British journal of nutrition, 111(11), 1967-1976.

https://orbit.dtu.dk/files/91800925/Andersen_R_et_al_2014_Dietary_effects_of_introducing_school_meals_BJN.pdf (besøgt 21/2-2024).

Benn, J., Carlsson, M., Nordin, L. L., Mortensen, L. H. (2010). Giver skolemad næring for læring? Læringsmiljø, trivsel og kompetence. Forskningsprogram for Miljø- og sund-hedspædagogik, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet. https://pure.au.dk/ws/files/32896790/skolemad_naering_laering.pdf (besøgt 21/2-2024).

Cevea (2022). Danske forældre vil have gratis skolemad på alle folkeskoler. <https://cevea.dk/analyse/danske-foraeldre-vil-have-gratis-skolemad-paa-alle-folkeskoler/> (besøgt 21/2-2024).

Danmarks Evalueringsinstitut (2017). Evaluering af projektet LOMA Et projekt, der integrerer tilberedning af sund skolemad i undervisningen i folkeskolen. https://nordefonden.dk/files/media/documents/filer/loma/loma_evaluering_final.pdf (besøgt 21/2-2024).

Golley, R., Baines, E., Bassett, P., Wood, L., Pearce, J., & Nelson, M. (2010). School lunch and learning behaviour in primary schools: an intervention study. European Journal of Clinical Nutrition, 64(11), 1280-1288.

Landbrug & Fødevarer (2019). Børns madpakker: Forældre savner inspiration. <https://www.ernaeringsfokus.dk/media/msal33ho/2019-boerns-madpakker-foraeldre-savner-inspiration-leveret.pdf> (besøgt 21/2-2024).

Lundborg, P., Rooth, D-O. & Alex-Petersen, J. (2021). Long-Term Effects of Child-hood Nutrition: Evidence from a School Lunch Reform. Economic Studies (2022) 89, 876-908.

Litteratur

Nielsen, M. K., & Høyrup, J. F. (2010). På vej mod ny skolemad: - en antropologisk undersøgelse af udfordringer og muligheder for EAT-skoler og Madskoler i København. Københavns Madhus.
https://www.ucviden.dk/ws/portalfiles/portal/124335332/P_vej_mod_ny_skolemad.pdf (besøgt 21/2-2024).

Madkulturen (2023). Med maden som indsat. Mad og måltider i økonomisk trængte børnefamilier.
<https://www.madkulturen.dk/wp-content/uploads/2023/06/Rapport-MedMadenSomIndsats.pdf> (besøgt 21/2-2024).

Matthiessen, J., Groth, M. V., & Fagt, S. (2013). Kostens betydning for børns sundhed og overvægt. DTU Fødevareinstituttet.

Mikkelsen, B. E., Andersen, B., Andersen, K. K., Andersen, T., Benn, J., Brinck, N. M., Carlsson, M. S., Hansen, M. W., Hansen, S. R., Holm, N. R., Husby, S., Kri-stensen, N. H., Laursen, R. P., Mikkelsen, M. V., Mortensen, L. H., Nordin, L. L., Olsen, T. D., Pedersen, D., Sabinsky, M., Zinck, O. (2010). Projekt EVIUS: sammen-fattende rapport. Aalborg Universitet.
https://www.capfoods.aau.dk/digitalAssets/152/152296_projekt_evius_sammenfattende_rapport.pdf (besøgt 21/2-2024).

Rasmussen, M., Pedersen, T. P., Due, P. (2015). Skolebørnsundersøgelsen 2014. Statens Institut for Folkesundhed. Syddansk Universitet.

Rasmussen, M., Kierkegaard, L., Rosenwein, S. V., Holstein, B. E., Damsgaard, M. T. & Due, P. (2019). Skolebørnsundersøgelsen 2018. Helbred, trivsel og sundhedsadfærd blandt 11-, 13- og 15-årige skoleelever i Danmark. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet.

Ruge, D., Puck, M., & Illum, H. (2017). UCL følgeforskning i projekt LOMA-lokal mad - en innovativ og bæredygtig model for læring og næring til skoleelever.

Litteratur

Storey, H. C., Pearce, J., Ashfield-Watt, P. A. L., Wood, L., Baines, E., & Nelson, M. (2011). A randomized controlled trial of the effect of school food and dining room modifications on classroom behaviour in secondary school children. *European Journal of Clinical Nutrition*, 65(1), 32-38. doi:10.1038/ejcn.2010.227

Stovgaard, M., Thorborg, M. M., Bjerger, H. H., Andersen, B. V og Wistoft, K. (2017). Rammer for mad og måltider i skolen. En systematisk forskningskortlægning. DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug. Aarhus Universitet. https://dcapub.au.dk/djfpublikation/djfpdf/DCArapport101_net.pdf (besøgt 21/2-2024).

Stovgaard, M., Thorborg, M., Kragelund, K., Andersen, B. V. og Wistoft, K. (2018). Rammer for mad og måltider i skolen. Et interventionsstudie af skolemad og måltidsrammer som betydningselement for elevers læringsforudsætninger, sundhed og trivsel. DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug. Aarhus Universitet. https://dcapub.au.dk/djfpublikation/djfpdf/DCArapport137_6.pdf (besøgt 21/2-2024).

Sundhedsstyrelsen (2018). Forebyggelsespakke – Mad og måltider. Sundhedsstyrelsen & Fødevarestyrelsen. <https://sst.dk/da/planlaegning/kommuner/~media/7D265CA2071C40FF95589D5A55D9D22A.ashx> (besøgt 21/2-2024).

Sundhedsstyrelsen (2024). Danskernes sundhed. Den nationale sundhedsprofil 2023. Midtvejsundersøgelsen 2023 – centrale udfordringer. https://www.sst.dk/~media/Udgivelser/2024/Sundhedsprofil/WEB_Sundhedsprofilen_2023_KORT-a.ashx?sc_lang=da&hash=690D866CEA150C9C9010161FB322DB12 (besøgt 21/2-2024).

Sørensen, L. B., Dyssegaard, C. B., Damsgaard, C. T., Petersen, R. A., Dalskov, S.-M., Hjorth, M. F., Egelund, N. (2015). The effects of Nordic school meals on concentration and school performance in 8- to 11-year-old children in the OPUS School Meal Study: a cluster-randomised, controlled, cross-over trial. *British Journal of Nutrition*, 113(8), 1280-1291.